

Conducerea directă a societății de către clasa muncitoare

dr. Marin Neagu

Academia „Ștefan Gheorghiu”

În concepția Partidului Comunist Român, infăptuirea plenară a rolului clasei noastre muncitoare constituie condiția hotărîtoare a făuririi și dezvoltării noii orînduirii, întrucît reprezintă forța hotărîtoare a progresului social atât prin măreția scopului ei final, cit și prin faptul că în întreaga sa evoluție se manifestă ca cea mai revoluționară forță a societății. Muncitorimea, legată de cea mai avansată formă a producției materiale, de marea industrie, este singura clasă „democratică prin vocație”, singura clasă care nu-și propune permanentizarea dominației sale, unică clasă din istorie care, eliberindu-se pe sine, eliberează întreaga societate de asuprare și exploatare. Ea își indeplinește misiunea istorică prin forme și metode profund democratice, polarizând în jurul său toate forțele înaintate ale societății, deoarece interesele sale coincid cu năzuințele vitale cele mai profunde ale maselor largi populare.

Rolul conducător al clasei muncitoare din țara noastră constituie rezultatul unui proces legic, obiectiv al întregii dezvoltări moderne și contemporane a societății românești. Acest rol nu s-a realizat în virtutea unui automatism, ci ca urmare a luptei și activității, de-a lungul întregii sale existențe, pentru eliberarea națională și socială a patriei, pentru infăptuirea idealurilor de dreptate, libertate și egalitate.

Înfăptuind neabătut politica partidului nostru, muncitorimea a purtat pe umerii săi principala răspundere, greul eforturilor, conducedint întregul popor în opera eroică de înălțare a luminosului edificiu al socialismului. „În această activitate grandioasă — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — clasa muncitoare și-a demonstrat cu strălucire spiritul revoluționar, forța organizatorică, capacitatea creatoare, devotamentul nestrămutat față de cauza socialismului, înalta răspundere față de interesele supreme ale întregii națiuni”¹.

În anii revoluției și construcției socialiste, odată cu întreaga societate și ca avanpost al prefacerii revoluționare a acesteia, s-a transformat în mod radical însăși clasa muncitoare. Ea a devenit o clasă cu totul nouă. Stăpînă pe mijloacele de producție și principală producătoare a bunurilor materiale, clasa muncitoare este, totodată, forța socială conducătoare

¹ Nicolae Ceaușescu, *Expunere la Congresul consiliilor oamenilor muncii din industrie, construcții și transporturi*, București, Edit. politică, 1977, p. 15.

în societate, are rolul hotăritor în întreaga dezvoltare economico-socială, în asigurarea progresului continuu, a independenței și suveranității țării. Creșterea ei numerică — de aproape cinci ori față de 1938 — este însoțită de ridicarea substanțială a conștiinței sale, a gradului ei de pregătire profesională, științifică și culturală, de distribuirea ei tot mai armonioasă pe teritoriul țării. Sporirea ponderii clasei muncitoare în ansamblul populației, ca și întărirea continuă a rolului ei în conducerea societății, reprezintă tendințe esențiale, definitorii ale României socialiste care, conditionate în mod obiectiv, exprimă faptul că ea este chemată să îndeplinească un rol hotăritor în toate planurile vieții economico-sociale în condițiile înaintării spre comunism.

Participarea directă a clasei muncitoare la conducerea societății

Condițiile actuale de maturizare a noii orînduirii impun aprofundarea teoretică a tezei privind rolul conducător al clasei muncitoare ca legitate a construcției socialiste în patria noastră. În acest sens, o deosebită semnificație principală și practică o are teza formulată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia *creșterea rolului conducător al clasei muncitoare în societatea noastră trebuie să se realizeze nu numai prin reprezentanții ei în diferite foruri, ci direct, nemijlocit, în organele de decizie pe întreaga filieră a organismului social*.

Această teză a fost reafirmată cu vigoare la Conferința Națională a partidului din decembrie 1977. Din raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și din ansamblul lucrărilor Conferinței se desprinde, în acest sens, o idee fundamentală: direcția principală a procesului de adâncire a democrației noastre socialiste este întărirea rolului conducător al clasei muncitoare în toate sferele și în toate domeniile vieții sociale, *participarea ei directă la conducerea societății*.

Expresia politică a misiunii istorice a clasei muncitoare, a poziției și rolului ei de clasă conducătoare în societate este conducerea de către partid a tuturor activităților sociale. *De aceea, procesul logic al întăririi rolului conducător al clasei muncitoare în dezvoltarea societății socialiste se manifestă ca o necesitate obiectivă a creșterii rolului conducător al partidului în întreaga viață socială*.

Caracterul de clasă al Partidului Comunist Român se exprimă atât prin ideologia și politica sa, cât și prin compoziția sa socială, prin asigurarea preponderenței elementului muncitoresc în rîndurile sale. *Exercitarea efectivă a rolului conducător al clasei muncitoare în cadrul partidului constituie premisa obiectivă a realizării rolului său conducător în cadrul statului, al societății*. În lumina acestor considerente apar limpede preocuparea și grija permanentă a conducerii partidului nostru, a secretarului său general, de a asigura Partidului Comunist Român o compozitie socială corespunzătoare. Caracterul preponderent al muncitorilor în partid — peste 51 la sută — reprezintă un fapt deosebit de important pentru fizionomia și activitatea de ansamblu a partidului. De asemenea, pentru întreaga activitate a partidului, pentru dezvoltarea accelerată a națiunii pe calea socialismului o însemnatate esențială are asigurarea unei bune

compoziții a cadrelor de conducere care să exprime că mai just rolul și poziția conducerii a clasei muncitoare în societatea noastră. Astfel, promovindu-se cu prioritate în organele și aparatul de partid, de stat și al organizațiilor de masă cadre provenite din rindul muncitorilor, s-a reușit ca în prezent ponderea cadrelor muncitorești în aparatul de partid să fie de 74,5 la sută. Menționând compoziția bună a partidului și a cadrelor de partid, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia, totodată, la Conferința Națională necesitatea preocupării permanente pentru promovarea în și mai mare măsură în diferite activități a comuniștilor proveniți din rîndurile clasei muncitoare, care „trebuie să ocupe un loc mai însemnat în toate domeniile conducerii de partid, acesta constituind factorul de seamă al afirmării rolului clasei muncitoare în partid, în întreaga noastră societate”².

Înăpătuind neabătut politica de cadre a partidului, organele de partid, organizațiile de masă și ministerele au asigurat promovarea în aparatul lor, în conducerea unităților economice și social-culturale a unor cadre competente, provenite, îndeosebi, din rindul clasei muncitoare — români, maghiari, germani și de alte naționalități — cu o bună pregătire politică și ideologică, cu bogată experiență în organizarea și conduceră activității în diferite domenii. Cu toate acestea, conduceră partidului apreciază că trebuie să se acționeze în continuare pentru promovarea unui număr și mai mare de cadre corespunzătoare, provenite din rindul oamenilor muncii care lucrează nemijlocit în producție. „Înînd seama de noua etapă de dezvoltare a societății noastre socialiste — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului — consider că este necesară participarea într-o măsură mai mare, în diferite organisme de stat și obștești — în spiritul hotărîrilor adoptate — a oamenilor muncii care lucrează nemijlocit în producție”³. Ca urmare a hotărîrilor Conferinței Naționale au fost luate măsuri ca aproximativ 30% din membrii Consiliilor de control muncitorești, inclusiv ai Consiliului Central de Control Muncitorești al Activității Economice și Sociale, să fie muncitori care lucrează nemijlocit în producție. Pe aceeași linie se înscrie și hotărîrea cu privire la îmbunătățirea compoziției consiliilor de conducere ale ministerelor, sporindu-se numărul membrilor acestora cu oameni ai muncii care lucrează nemijlocit în producție. „Se poate spune — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — că de fapt, prin aceste măsuri, introducem pentru prima oară în mod activ în conducerile ministerelor reprezentanți direcți ai oamenilor muncii din întreprinderi — ceea ce, fără îndoială, constituie un eveniment important în dezvoltarea democrației noastre, căt și în perfecționarea conducerii, în apropierea conducerii ministerelor de unitățile economice”⁴. Subliniind necesitatea sporirii numărului de muncitori care lucrează nemijlocit în producție în cadrul tuturor organismelor de

² Nicolae Ceaușescu, *Raport la Conferința Națională a P. C. R. (7—9 decembrie 1977)*, București, Edit. politică, 1977, p. 58.

³ Nicolae Ceaușescu, *op. cit.*, p. 42.

⁴ Nicolae Ceaușescu, *Cuvântare la Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii, „Scînteia” nr. 11 099 din 27 aprilie 1978*.

conducere, centrale și locale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a relevat, totodată, adîncă semnificație social-politică a acestui act: prezența nemijlocită a muncitorilor în organele de conducere va da un puternic suflu înnoitor, revoluționar, activității economico-sociale, va duce la imbinarea mai armonioasă a experienței maselor cu cea a cadrelor de conducere va dezvolta și mai mult unitatea dintre masele muncitoare și organele conducătoare. „*Aceasta constituie expresia cea mai eloventă a noii democrații muncitorești revoluționare ce se afirmă în patria noastră, a superiorității ei față de democrația din trecut*”⁵.

Rolul clasei noastre muncitoare își găsește expresia, pe plan economic, în remarcabilele succese obținute în traducerea în viață a politiciei partidului, de industrializare, de dezvoltare impetuoașă a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării. După cum în trecut s-a situat în fruntea luptei pentru eliberarea națională și socială a patriei, astăzi eroica noastră clasă muncitoare se află în fruntea bătăliei pentru progresul economic rapid, fiind principala fâuritoare de venit național. În acest sens, un minunat exemplu îl constituie însuși faptul că adoptarea de către Conferința Națională a P.C.R. a Programului suplimentar de dezvoltare a economiei naționale în cincinalul 1976–1980, care prevede realizarea unei producții industriale suplimentare de 100–130 miliarde lei, a fost posibilă datorită eforturilor de identificare și valorificare a noi și noi rezerve ale economiei, datorită angajamentelor asumate de către colectivele de muncitori din întreprinderi.

În Programul partidului, adoptat de cel de-al XI-lea Congres, este cristalizată concepția că înaintarea țării spre comunism presupune nu numai dezvoltarea forțelor de producție, o creștere economică atât cantitativă cât și calitativă, ci și o permanentă perfecționare a relațiilor sociale, ceea ce implică o neintreruptă extindere și adâncire a democrației sociale. Or, direcția principală a procesului de adâncire a democrației noastre socialiste este tocmai întărirea rolului conducător al clasei muncitoare, afirmarea ei nemijlocită în conducerea vieții sociale. De aceea, în ultimii ani, pe lîngă dezvoltarea formelor democrației reprezentative, a fost creat un adevărat sistem de forme și structuri ale democrației directe, nemijlocite, între care: *adunările generale ale oamenilor muncii ca for suprem de conducere muncitorească în întreprinderi și centrale, consiliile oamenilor muncii, organismele controlului muncitoresc și unitățile de control al oamenilor muncii, consfătuirile de lucru pe ramuri de activitate, congresele, cu caracter național, pe principalele domenii ale vieții sociale*. Este cunoscut faptul că după Congresul al XI-lea al P.C.R. au fost instituționalizate Congresul consiliilor populare, Congresul agriculturii, Congresul educației și culturii socialiste, Congresul consiliilor oamenilor muncii. De asemenea, au fost create organisme noi, pe plan național: Camera Legislativă a Consiliilor Populare, Consiliul Național al Agriculturii, Consiliul Național al Oamenilor Muncii.

⁵ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Conferința Națională a P.C.R. (7–9 decembrie 1977)*, București, Edit. politică, 1977, p. 43.

Au toconducerea muncitorească—modalitate originală de conducere directă a vieții economico-sociale

Preocupat de perfectionarea necontenită a întregului mecanism economico-social, Partidul Comunist Român a examinat minuțios, în spirit critic, cu largă consultare a oamenilor muncii, toate domeniile vieții noastre economice, instituționalizând forme noi, originale, menite să asigure participarea clasei muncitoare la conducerea și organizarea întreprinderilor și centralelor, a întregii activități economice.

Organismele care asigură participarea directă și efectivă a clasei muncitoare la conducerea întreprinderilor și centralelor sunt *consiliile oamenilor muncii și adunările generale*, modalități originale de dezvoltare a autoconducerii muncitorești, de manifestare a răspunderii fiecărui colectiv pentru buna gospodărire a mijloacelor financiare și materiale ce-i sunt încredințate — ca parte a avuției generale a întregului popor. În consiliile oamenilor muncii sunt cuprinși peste 156 000 oameni ai muncii, muncitori de înaltă calificare, cele mai bune cadre de specialitate și de conducere, secretari ai organizațiilor de partid, reprezentanți ai organizațiilor de sindicat și U.T.C., o forță cu adevărat uriașă care asigură în mod colectiv și democratic dezbaterea și soluționarea competentă a tuturor problemelor. Pe baza consultării într-o măsură tot mai mare a colectivelor de muncă și a studierii propunerilor făcute în adunările generale, consiliile oamenilor muncii reușesc să fundamenteze mai bine măsurile pentru organizarea producției și a muncii, creșterea productivității muncii, introducerea progresului tehnic și îmbunătățirea calității, soluționind numeroase probleme cu care se confruntă în procesul realizării planului. Pe drept cuvînt, așa cum s-a arătat la Congresul consiliilor oamenilor muncii din industrie, construcții și transporturi, nici un fel de conducere unipersonală nu poate înlocui forța colectivului, experiența colectivă a consiliilor de conducere, a maselor de oameni ai muncii.

Rezultatele obținute în toate domeniile de activitate, înfăptuirea cu succes a prevederilor primilor 2 ani ai cincinalului 1976–1980, obținerea în această perioadă a unei producții suplimentare în industrie de peste 40 miliarde lei, creșterea productivității muncii, aplicarea unor măsuri de reducere a consumurilor materiale, a cheltuielilor de producție, sporirea eficienței economice — toate sunt nemijlocit legate de activitatea oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, de munca consiliilor de conducere din întreprinderi, centrale, a consiliilor de conducere ale ministerelor. „Trebuie să spunem, cu satisfacție, — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la adunarea generală a oamenilor muncii de la Întreprinderea de mașini grele București — că rezultatele obținute în anii de cînd aceste organe colective își desfășoară activitatea sunt bune; viața, realitatea demonstrează justițea măsurilor adoptate de partidul nostru, care a renunțat la așa-zisul „conducător unic al întreprinderii” și a introdus principiul conducerii colective, înființînd consiliile oamenilor muncii ca organe ale proprietarilor, producătorilor și beneficiarilor a tot ceea ce se realizează în patria noastră”⁶. Consiliile oamenilor muncii

⁶ Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la adunarea generală a oamenilor muncii de la Întreprinderea de mașini grele București*, București, Edit. politică, 1978, p. 15.

și-au dovedit pe deplin trăinicia și capacitatea, s-au afirmat drept cadru care asigură participarea clasei muncitoare, a celorlalți oameni ai muncii la conducerea economiei, a întregii societăți.

Totodată, din analizele întreprinse rezultă că în activitatea unor consilii de oameni ai muncii se mai fac simțite anumite lipsuri care reduc eficacitatea lor în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin. Activitatea unor consilii nu e orientată întotdeauna spre dezbaterea și soluționarea problemelor de importanță majoră pentru perioada dată. Se insistă de multe ori asupra aspectelor care constituie sarcini curente ale organelor de execuție și chiar ale compartimentelor funcționale, iar deciziile adoptate se referă la sarcini cu caracter operativ. Însușindu-și aprecierile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la activitatea consiliilor oamenilor muncii, indicațiile și măsurile privind creșterea mai puternică a rolului și răspunderii acestora în conducerea fiecărei unități, Congresul consiliilor oamenilor muncii a cerut acestor organisme să acționeze mai ferm pentru ridicarea răspunderii fiecărui muncitor, tehnician, inginer, față de bunul mers al producției, îndeplinirea sarcinilor de plan, gospodărirea judicioasă a mijloacelor incredințate, apărarea și dezvoltarea proprietății sociale, a avuției naționale.

Un rol deosebit în afirmarea autoconducerei muncitorești revine *adunărilor generale din întreprinderi*. Constituind adevărate „foruri de conducere colectivă, de dezbatere a problemelor fundamentale ale fiecărei unități, ale dezvoltării noastre generale”⁷, ele aprobă atît planurile de producție, cît și dările de seamă ale organelor de conducere, avind dreptul să ia hotărîri în toate problemele, inclusiv să confirme sau să revoace consiliile de oameni ai muncii. Adunările generale reprezintă mijlocul prin care clasa muncitoare, masele de oameni ai muncii participă în mod direct și organizat la conducerea activității economico-sociale, la dezbaterea și soluționarea problemelor legate de îndeplinirea programelor de producție, exercitată controlul asupra organelor de conducere. Expresie a democratismului orinduirii socialiste, adunarea generală reprezintă un mijloc de dezvoltare a conștiinței sociale a oamenilor muncii, de întărire a inițiativei creative a maselor în buna gospodărire a avuțui obștesc. Numai la adunările generale desfășurate la începutul anului 1978 au luat parte peste 5 milioane de oameni ai muncii. Au luat cuvîntul, cu acest prilej, peste 360 000 de exponenti ai opiniei publice muncitorești. Aproape 180 000 de propuneri, formulate în acest cadru, au făbogățit programele de lucru ale unităților sociale de producție, construcții, proiectare și cercetare. Adunările generale se întrunesc de două ori pe an. Prin problematica abordată, modul de pregătire și finalizare a hotărîrilor, ele au determinat și determină mutații profunde în întreaga activitate de conducere a întreprinderilor. Consultarea sistematică a celor ce muncesc asupra tuturor măsurilor ce trebuie luate, analizele colective, studiile întreprinse de comisii, informarea reală asupra modului cum sunt soluționate diversele propuneri se impun tot mai mult ca practici curente. Adunările generale își exercitată tot mai eficient rolul de organ superior de

⁷ Nicolae Ceaușescu, *op. cit.*, p. 15.

conducere, în care se dezbat activitatea desfășurată de colectivele de muncă și se aproba măsurile pentru soluționarea problemelor de producție cu caracter social-cultural.

Teoriul Actionind consecvent pentru asigurarea conducerii științifice a societății, partidul nostru a creat și perfecționează permanent cadrul organizatoric de participare efectivă și nemijlocită a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii la elaborarea și adoptarea deciziilor care privesc mersul înainte al țării, la conducerea societății, considerind aceasta ca expresie a afirmării cu tot mai multă putere a rolului conducerii clasei muncitoare în opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. *Instiționalizarea Congresului consiliilor oamenilor muncii din industrie, construcții și transporturi* — cel mai reprezentativ forum democratic al clasei muncitoare — și crearea Consiliului Național al Oamenilor Muncii marchează o etapă calitativ superioară în dezvoltarea autoconducerii muncitorești, în asigurarea cadrului organizatoric adecvat pentru participarea efectivă, la scară națională, a clasei muncitoare, a oamenilor muncii la conducerea societății. Alegerea secretarului general al partidului în înalta funcție de președinte al Consiliului Național al Oamenilor Muncii constituie chezășia sigură că, prin activitatea sa, acest autentic *parlement muncitorească* va asigura afirmarea din ce în ce mai puternică a rolului clasei noastre muncitoare în conducerea întregii vieți economico-sociale, în dezvoltarea democrației socialiste, în înfăptuirea prevederilor Programului partidului.

Încă în prima sa ședință, Consiliul Național a adoptat o serie de imbuinătățiri în componența și organizarea consiliilor oamenilor muncii, menite să ducă la sporirea mai accentuată a rolului acestor organisme ale autoconducerii muncitorești. Sporirea numărului membrilor Consiliului de conducere și, în acest cadrul, creșterea substanțială a reprezentanților oamenilor muncii din producție, hotărîrea ca unul din vicepreședinții Consiliului din fiecare întreprindere să fie muncitor care lucrează nemijlocit în producție, va da consiliilor de conducere mai multă viață, le va face să cunoască mai bine realitățile, creează condiții ca muncitorii să aibă un evant mai important, mai greu, mai direct de spus în întreaga activitate de conducere a întreprinderii. Desemnarea ca președinte al consiliului oamenilor muncii a secretarului organizației de partid, directorul întreprinderii fiind primul vicepreședinte al consiliului și președinte al biroului executiv, va întări atât răspunderea consiliului de conducere, cât și a biroului executiv, inclusiv a directorului, și va avea urmări pozitive în imbuinătățirea activității generale de conducere a unităților economice și sociale. De asemenea, desemnarea președintelui sindicatului din întreprindere ca vicepreședinte al consiliului oamenilor muncii și însărcinarea sa cu conducerea adunării generale a oamenilor muncii, posibilitatea ca în cadrul acestor adunări să se dezbată și problemele muncii sindicale sănt măsuri care vizează în mod direct creșterea rolului sindicatelor în adâncirea democrației economice, în mobilizarea celor ce muncesc la înfăptuirea sarcinilor de dezvoltare economico-socială a patriei.

Se poate aprecia că odată cu instituționalizarea adunărilor generale a crescut și mai mult rolul maselor de oameni ai muncii în conducerea unităților economico-sociale, s-a dezvoltat democrația muncitorească,

democrația societății în general. Dar, aşa cum aprecia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. „față de acest larg cadru democratic creat, nu s-a ținut pasul în ce privește măsurile de ordin economico-finanic care să pună la îndemnă organismele de conducere colectivă, a adunărilor generale ale oamenilor muncii mijloacele necesare îndeplinirii în cele mai bune condiții a rolului lor în conducerea întregii activități economico-sociale”⁸. De aceea, hotărîrile adoptate de plenară sunt menite să asigure concordanța cadrului organizatoric democratic cu mecanismul economico-finanic, astfel ca metodele de planificare și conducere să deschidă drum larg manifestării neîngrădite, active, a tuturor organelor colective create, a inițiativei maselor de oameni ai muncii.

Măsurile privind perfectionarea conducerii și planificării economico-financiare, precum și cele cu privire la participarea la beneficii a oamenilor muncii, adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din 22—23 martie 1978, urmăresc — aşa cum recent preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu — „să așeze pe o bază nouă conducerea tuturor unităților economico-sociale, punind la temelia acesteia principiul autoconducerei și autogestiunii”⁹.

Toate aceste măsuri se înfăptuiesc în spiritul centralismului democratic, pe baza planului național unic, care presupune atât autoconducerea și autogestiunea, cât și obligativitatea tuturor întreprinderilor, tuturor oamenilor muncii de a îndeplini întocmai prevederile planului unic, ale legilor, ale hotărîrilor de partid și de stat.

O consecință directă a autoconducerei și autogestiunii este stabilirea producției nete ca indicator principal, dreptul conducerilor de întreprinderi de a întocmi planul și bugetul în raport cu capacitatele și posibilitățile fiecărei unități, asigurarea participării oamenilor muncii la beneficii, inclusiv la cele obținute din comerțul exterior. Toate acestea reprezintă structuri și mecanisme economice cu totul noi, revoluționare de conducere a întreprinderilor. De aici decurge, ca o cerință de primă însemnatate, ridicarea pe un plan mai înalt a activității consiliilor oamenilor muncii, necesitatea perfecționării stilului și metodelor lor de muncă. Sensul major al întăririi răspunderii și perfecționării activității consiliilor oamenilor muncii îl constituie continua democratizare a actului de conducere. Așa cum pe planul activității economico-productive mecanismele autogestiunii impun participarea și răspunderea directă a oamenilor muncii, tot astfel, o asemenea participare largă, generală se impune și pe planul practicilor și formelor de conducere.

Trăsătura esențială și definitorie a superiorității variatelor forme și structuri ale democrației muncitorești — de la consiliile oamenilor muncii, adunările generale, organismele controlului muncitoresc de stat sau unitățile de control ale oamenilor muncii și pînă la consfătuiriile de lucru, congresele, conferințele și organismele permanente cu caracter național în principalele domenii de activitate — constă în faptul că ele recunosc și îmbină avantajele afirmării și mai puternice, directe, a rolului

⁸ Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la Plenara C. C. al P.C.R. (23 martie 1978)*, București, Edit. politică, 1978, p. 7.

⁹ Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii, „Scîntea”*, nr. 11 099 din 27 aprilie, 1978.

conducător al clasei muncitoare, forța socială cea mai avansată, cu metoda muncii colective, metodă de lucru superioară, chezașie a adoptării unor măsuri eficiente, temeinic chibzuite.

Dispunem de un sistem organizatoric-instituțional optim, unic în felul său, de participare efectivă a clasei muncitoare la conducerea societății, pentru realizarea autoconducerii muncitorești. Esențial este acum ca toți factorii responsabili să acționeze cu toată perseverența și energia pentru buna funcționare a acestor structuri, pentru folosirea deplină a condițiilor și posibilităților existente, pentru ca toate organismele autoconducerii muncitorești să capete un conținut tot mai profund, să funcționeze cît mai armonios, să devină adevărate tribune eficiente de dezbatere și soluționare de către clasa muncitoare a problemelor conducerii întreprinderilor, a unităților teritorial-administrative, a întregii societăți.

Subliniind că, în același timp cu sporirea numărului de muncitori în activitățile de conducere, trebuie să se acorde o deosebită grijă participării la conducere și a țărănimii, a intelectualității și a celorlalte categorii de oameni ai muncii, secretarul general al partidului nostru atrage atenția că măsurile de afirmare a rolului conducător al clasei muncitoare trebuie înțelese în sensul încheagării tot mai strînse a alianței dintre muncitori, țărani și intelectuali, al participării lor comune, în frunte cu clasa muncitoare, la guvernarea societății noastre, sub conducerea partidului comunist. Dealtfel, una din caracteristicile fundamentale ale rolului conducător al clasei muncitoare este „consensul național general, alianța și unitatea clasei muncitoare cu țărănamea, intelectualitatea și celelalte categorii sociale, înrîurarea hotărîtoare pe care o exercită clasa muncitoare prin politica și concepția ei despre lume și viață, idealul social unitar care unește pe toți oamenii muncii”¹⁰. Acest fenomen social-politic de maximă însemnatate pentru sudura și dinamica societății noastre socialiste nu e un produs spontan, ci rodul întregii opere revoluționare conduse de partid, de făurire și dezvoltare a noii orînduirii. Sub impulsul activității politice, sociale și ideologice a partidului au loc continua apropiere între clasele și categoriile sociale de oameni ai muncii, creșterea răspunderii acestora pentru destinul și idealurile societății noastre. Expresia cea mai înaltă a acestui consens constă în faptul că întreaga politică a partidului de edificare a societății sociale multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism reprezintă voința și năzuințele întregii noastre națiuni, că Programul partidului e considerat, pe drept cuvînt, Programul poporului român de ridicare a patriei pe culmile luminoase ale civilizației comuniste.

Elementul formativ hotărîtor al *unității sociale sociale a poporului* îl reprezintă partidul comunist, care constituie nucleul unității sociale-politice a națiunii, a întregului popor. Cuprinzînd în rîndurile sale partea cea mai înaintată a oamenilor muncii, provenită din toate categoriile

¹⁰ Marin Nedea, Carol Niri, *Clasa muncitoare, forța determinantă a progresului social în epoca contemporană*. În : *Progresul istoric și contemporaneitatea*, București, Edit. politică, 1976, p. 290.

sociale și profesionale și întruchipind unitatea lor ideologică, programatică și organizatorică, partidul este el însuși cel mai înalt model de unitate socialistă, prefigurează și promovează această unitate în rîndul poporului.

În conformitate cu cerințele obiective ale legilor sociale proprii socialismului, Partidul Comunist Român desfășoară o neobosită activitate de asigurare a tuturor condițiilor pentru adincirea proceselor ce conduc la dezvoltarea unității sociale a națiunii noastre. Pe această linie se înscriu toate măsurile de perfecționare a organizării conducerii și planificării economiei naționale, a conducerii întregii vieți sociale, în rîndul cărora la loc de frunte se situează perfecționarea relațiilor sociale sociale.

Dezvoltarea forțelor de producție și perfecționarea continuă a relațiilor de producție duc la omogenizarea treptată a societății, la apropierea dintre clasa muncitoare, țărâname, intelectualitate și celelalte categorii sociale, la dispariția deosebirilor esențiale dintre munca industrială și cea agricolă, dintre munca fizică și munca intelectuală, la făurirea unei societăți unitare a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate. „*In acest context — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — va crește și mai mult rolul clasei muncitoare — clasa conducerătoare a societății noastre —, înțelegind prin clasa muncitoare ... oameni ai muncii de tip nou, clasă care se deosebește acum fundamental de clasa muncitoare din regimul burghezo-moșieresc, pentru că este conducerătoarea societății, ea fiind aceea care în fond întruchipează națiunea noastră socialistă. În această nouă clasă muncitoare se vor uni și — aş putea spune — se vor contopi treptat toate celelalte categorii sociale*”¹¹.

¹¹ Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul construirii societății sociale multilateral dezvoltate*, vol. 6, București, Edit. politică, 1972, p. 509.